

Interpellationssvar

Dnr 20KS501-3
2021-02-17

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation Moderaterna (M) - Ungdomsarbetslösheten

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 30 november 2020, väckte Pekka Seitola - Moderaterna (M) följande interpellation.

”Under ekonomiska kriser och perioder med ökande arbetslöshet har unga historiskt sett, både i Sverige och internationellt, drabbats snabbare och hårdare. Ungdomsarbetslösheten i Sverige uppgår nu till hela 30 procent. Under sommaren har ökningen av inskrivna på Arbetsförmedlingen främst bestått av unga människor. Anledningen är dels att det finns färre sommarjobb på grund av coronapandemin och att lediga tjänster fyllts av äldre personer som blivit arbetslösa under året.

Det löper således just nu en stor risk att förlora en generation unga vuxna till långvarig arbetslöshet om vi inte agerar. Gävle har tyvärr en trend av att ligga sämre till i arbetsmarknadsstatistiken än landet som helhet. Ovanstående är konstateranden från näringslivsorganisationer, de har frågat våra riksdagspolitiker motsvarande frågor som jag nu vill ställa till kommunledningen i Gävle kommun.

Med anledning av ovanstående frågor jag kommunstyrelsens ordförande Åsa Wiklund Lång (S) följande:

- Hur vill Åsa Wiklund Lång förhindra att Gävle förlorar en generation av unga vuxna till långvarig arbetslöshet?
- Vad gör politiken och näringslivet i Gävle tillsammans för att mildra pandemins effekter för dessa unga vuxna?
- Finns det klara förslag eller planerar Gävle kommun att stödja branscher som traditionellt anställer unga vuxna, till exempel restaurang-, hotell-, och besöksnäringen?

Om svaret är ett ja på ovanstående fråga, vilka konkreta åtgärder planerar Gävle kommun att vidta?”

Åsa Wiklund Lång (S), Kommunalråd fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Jag instämmer i att det finns anledning att befara att gruppen unga vuxna löper en större risk att bli fast i arbetslöshet, utifrån pandemins efterverkningar, om inte fler aktiva insatser vidtas.

Viktigt att poängtera är att det är staten har det huvudsakliga ansvaret för arbetsmarknadspolitiken. Det är där de stora resurserna finns. Staten har också ansvaret för olika stimulanser, bidrag och stöd till näringslivets olika branscher.

Som kommunpolitiker behöver man känna till den ansvarsfördelningen för att kunna fokusera på det som är det kommunala uppdraget och kompetensen. De kommunala insatserna är således kompletterande där de statliga insatserna inte är tillräckliga för framförallt de grupper som står allra längst ifrån arbetsmarknaden och som riskerar att hamna i försörjningsstöd.

De olika aktörernas ansvar och insatser måste däremot komplettera varandra för att ge maximal effekt. Just nu ser jag att rollfördelningen och samverkan mellan statliga och kommunala insatser har försvårats bland annat beroende på illa förberedda förändringar och hastigt förändrade förutsättningar i den nationella arbetsmarknadspolitiken. Detta kan bidra till försämringar för personer långt från arbetsmarknaden under en övergångsperiod.

Svar på fråga 1

- Hur vill Åsa Wiklund Lång förhindra att Gävle förlorar en generation av unga vuxna till långvarig arbetslöshet?

Som jag precis beskrivit så behöver statliga aktörer, kommunen och näringslivet ta sina respektive ansvar för att ge förutsättningar för att, i det här fallet unga, ska kunna få jobb. Inom det kommunala ansvaret ligger att fler ungdomar måste klara gymnasieexamen, vi ska erbjuda kvalificerad studie- och yrkesvägledning med fokus på lokal arbetsmarknadskunskap och fler utbildningar måste ha närmare anknytning till företag och företagets behov. Fler möjligheter måste också finnas till vidareutveckling och påfyllnad inom ramen för vuxenutbildningen. Vi måste också snarast möjligt åter erbjuda sommarjobb, feriepraktik och andra insatser där ungdomar får

arbetslivserfarenhet och därmed en relation och tidig koppling till arbetsmarknadens olika aktörer och tidigt se dess möjligheter.

När gymnasietiden är avklarad så är det primärt Arbetsförmedlingen som genom till exempel Jobbgarantin för unga upp till 25 år, har huvudansvaret för insatser för unga mot studier och arbete.

Kommunen har dock aktivitetsansvar för ungdomar upp till 20 år, som inte går på gymnasiet eller inte slutfört gymnasiestudier, det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Dessa insatser är indelade i 3 spår; Utvecklingsspåret för de som står längst ifrån studier och arbete, Arbetsspåret för de som saknar motivation till studier och Studiespåret för de som kommit så långt i sina tankar och sin förberedelse att de är redo att återuppta sina studier. Målsättningen för KAA är att få dessa ungdomar tillbaka till gymnasiet för att nå en gymnasieexamen.

Utöver KAA är Gävle kommun med i ESF-projektet Omstart Gävleborg där vi försöker möta unga personer som behöver extra stöd och motivation för att kunna komma vidare. Under hösten 2020 har vi också med statligt stöd gett vissa ungdomar anställning i satsningen "Jobb för unga". Vi har också gjort en satsning på gruppen unga vuxna via en samlokalisering mellan Arbetsmarknadsenheten, försörjningsstöd och Arbetsförmedlingen men denna satsning riskerar att falla då AF deklarerat att de inte ämnar kvarstå. Ett annat viktigt utvecklingsprojekt mellan Arbetsmarknad och stöd samt Vuxenutbildningen är de så kallade Jobbspåren där vi skapar direkta jobbspår för bland annat restaurang, hotell och besöksnäring.

Projektet "Tusen fler genom utbildning till arbete" betonar betydelsen av Vuxenutbildningens roll. Om insatser inte leder till egen försörjning direkt så ska Arbetsmarknad och stöd utveckla en så kallad framtidsplan med varje individ som har försörjningsstöd. Vi ställer här krav på individer att göra sitt allra yttersta genom utbildningsplikt för att utvecklas och närma sig arbetsmarknaden. Ett stort förändringsarbete är också en tydlig prioritering av våra resurser för utvecklandet av stöd och vägledning för individer att bli självförsörjande, där vi flyttar resurser från den rena ekonomiska handläggningen till just stöd och vägledning. Ingen person ska bli fast i försörjningsstöd och vi som kommun ska inom vårt ansvar göra allt det vi kan för att ungdomsarbetslösheten inte ska bita sig fast.

Svar på fråga 2, 3 och 4:

- Vad gör politiken och näringslivet i Gävle tillsammans för att mildra pandemins effekter för dessa unga vuxna?

- Finns det klara förslag eller planerar Gävle kommun att stödja branscher som traditionellt anställer unga vuxna, till exempel restaurang-, hotell-, och besöksnäringen?

- Om svaret är ett ja på ovanstående fråga, vilka konkreta åtgärder planerar Gävle kommun att vidta?

Som jag redan beskrivit så är det primärt staten som utifrån sitt ansvar vidtagit en rad åtgärder för att rädda företag och anställningar. Men vi i den politiska Majoriteten här i Gävle har också vidtagit de åtgärder vi kan göra utifrån kommunens rådighet.

På näringslivsenheten har vi utbildningar för besöksnäringen som genomförs och finansieras av Region Gävleborgs projekt "vi ställer om". Där är vårt uppdrag att sprida information till företag samt att vara regionen behjälplig i vilka utbildningar som behövs för att stötta näringen. Vi samarbetar nära den nybildade besöksnäringens förening och tillsammans med dem ansöker vi om de medel som Tillväxverket utlyst. Vi ser att fler besöksnäringens företag ansluter till föreningen och påpekar behovet av att både samarbeta och marknadsföra varandra.

Genom Gävle Citysamverkan genomförs utbildningar i e-handel för handeln via samma "Vi ställer om"-projekt. Utbildningen kan ge handelsföretag möjlighet att via e-handel få ökad omsättning. Vi jobbar också för att få fram en YH-utbildning för e-handel inom ramen för Yrkeshögskolan. Vi sammanför här YH med våra e-handelsföretag. Gävle Convention Bureau arbetar också aktivt för att flytta fram och säkerställa att de kongresser och möten som var bokade under pandemin, bokas om så att vi får mötena genomförda senare i Gävle kommun. Vi för också en löpande dialog med hotellen (hotell-gruppen) och fångar upp aktuella frågor.

Redan den 19 mars 2020 införde Gävle kommun som första kommun i länet de första kommunala åtgärderna för att lindra de ekonomiska effekterna för lokala företag under pandemin för att bidra till att rädda företag och jobb. Gävle kommun har löpande under pandemin kompletterat det första stödpaketet till det lokala näringslivet med ytterligare stödåtgärder. Årsavgifter har skjutits fram för miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, avgifter för förhandsbesked, anmälan, tillsynsärenden samt mark-, rivnings- och bygglov, årlig tillsynsavgift för livsmedelskontroll och årlig tillsynsavgift för serveringstillstånd. Gävle kommun har också gett möjlighet till anstånd med hyror och arrenden. Under våren blev det möjligt att få tillstånd till uteserveringar tidigare än vanligt och avgifterna för markupplåtelser för uteserveringar sköts upp. Gävle kommun har också kortat betaltiderna till sina leverantörer, för att nämna bara några insatser. Vi har också fattat beslut om utbetalning av ekonomiskt stöd till företag som bedriver restaurang, pizzeria, hotell, café eller bryggeri motsvarande avgiften för livsmedelstillsyn, serveringstillstånd samt markupplåtelse för uteservering under 2020. Vi startar också upp en återkommande krögardialog för att kunna fånga upp, ta

del av och föreslå åtgärder för de utmaningar som branschen har eller står inför.

Det här var en beskrivning av en rad olika konkreta insatser vi som kommun gör, men även ansvarsfördelning och några exempel på samspel, samverkan och gemensamt ansvarstagande mellan stat, kommun och näringsliv.

Med det anser jag interpellationen besvarad.

Åsa Wiklund Lång (S)